

Dept. of French, Univ. of Windsor, ON N9B 3P4; phone
519/253-3000 ext.2069; fax 519/971-3648;
bkingst@uwindsor.ca

CAANS NEWSLETTER BULLETIN DE L'ACAEN

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE
ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC
STUDIES

ASSOCIATION CANADIENNE
POUR L'AVANCEMENT
DES ÉTUDES NÉERLANDAISES

December 2007

décembre 2007

Table of contents

Editorial	1
List of Officers	2
CAANS Congress UBC, 2008:	3
Call for papers	3
Appel de communications 2008	4
Nominations to executive, 2008-9	5
Candidatures à l'exécutif, 2008-9	6
News from chapters: Vancouver	7
AANS	10
AADAS	11
From the Journals: Septentrion	11
Membership form	14
Bulletin d'adhesion	15

Editorial

BY BASIL KINGSTONE

This Newsletter is a little late: the August issue was ridiculously late, and for this I apologize. Illness was the cause. However, the fall 2006 Journal issue has been completed and mailed, and thanks to the yeoman work of the special editors, Gus Dierick and Ton Broos, the double Journal issue for 2007, "About and Around Rembrandt," has also reached you.

As you can imagine, the cost of producing and mailing the Rembrandt issue were huge, and so I hope everyone will help us by paying their membership fees for 2008 promptly... Many thanks!

OFFICERS/MEMBRES DU BUREAU

President

Dr. Michiel Horn
Glendon College
York University
Toronto, ON M4N 3M6
schuhhorn@sympatico.ca

Vice-President

Timothy Nijhof
Dutch-Canadian Society
of Manitoba
tnyhof@hotmail.com

Editor

Dr. Basil D. Kingstone
Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
bkingst@uwindsor.ca

President Emerita

Ms. Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President and Visiting Speakers Convenor

Drs. Mary Eggermont-Molenaar
1416 - 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1
memo@blatant.ca

Secretary-Treasurer

Paul de Laat
613 Huycks Point Road
Wellington, ON
K0K 3L0
pgdelaat@gmail.com

Archivist

Dr. Gus Dierick
66 Alwington Ave.
Kingston, ON K7L 4R3
adierick1@cogeco.ca

Webmaster

Peter Lowensteyn
webmaster@caans-acaen.ca
Site: <http://www.caans-acaen.ca>

Members at Large

Dr. Gerrit Gerrits
Dept. of History and Classics
Acadia University
Wolfville, NS B4P 2R6

Dr. Sander Zweers
116 Keats Way Place
Waterloo, ON N2L 5H3

sashazweers@sympatico.ca

Ms. Willemina Seywerd
265 Scarborough Crescent
Scarborough, ON M1M 2J7

Dr. Inge Genee
Department of Linguistics
University of Lethbridge
Lethbridge, AB T1K 3M4
inge.genee@uleth.ca

Herman van Wermeskerken
5291 4A Avenue
Delta, BC V4M 1H4
vwermesk@interchange.ubc.ca

Chapter Secretaries & Contacts

Montreal:

Peter Lowensteyn
238 Elizabeth Circle
Rosemere, Quebec
J7A 2L4
peter@lowensteyn.com

Ottawa:

Martien de Leeuw
School of Industrial Design
Carleton University
martiendeleeuw@pigeon.carleton.ca

Toronto:

Ms. Willemina Seywerd
265 Scarborough Crescent
Scarborough, ON M1M 2J7

Waterloo:

Dr. A. Zweers
116 Keats Way Place
Waterloo, ON N2L 5H3

Windsor:

Ms. Hendrika Ruger
1510 - 8888 Riverside Drive E.
Windsor, ON N8S 1H2

Winnipeg:

Dr. Jesse Vorst
Dept. of Economics
University of Manitoba
Winnipeg, MB R3T 2M8
vorst2@Ms.UManitoba.ca

Vancouver:

Ms. Saskia Stomps
4097 West 18th Avenue
Vancouver, BC V6S 1B9
saskiastomps@telus.net

The CAANS Newsletter appears three times a year (April, August, December). It is a publication of the Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies and is free to all the Association's members.

Le Bulletin de l'ACAEN paraît trois fois par an (avril, août, décembre). C'est une publication de l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises, dont les membres le reçoivent gratuitement.

Items for the Newsletter should be sent to me, the editor. I can be reached by all the ways listed on the title page. It simplifies my job if I can receive copy as an attachment to an e-mail, in WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin, prière de m'envoyer votre texte par un des moyens indiqués sur la page de couverture. Cela m'aide dans ma tâche si le texte est sous forme d'attachement à un courriel en WordPerfect ou Word. Merci!

CALL FOR PAPERS, 2008

CAANS's annual meeting will be held at the University of British Columbia in Vancouver, on Saturday and Sunday, May 31 and June 1, 2008, with the Congress of the Social Sciences and Humanities. HSSFC have announced the theme of "Thinking beyond borders – global ideas, global values." We have chosen no special theme for this year's conference; we invite papers on any Netherlandic Studies topic.

If you wish to read a paper at this meeting, please send this form by March 1, 2008, and an abstract by April 1, 2008, to either of:

Dr. Michiel Horn, Glendon College, York University, 2275 Bayview Avenue, Toronto, ON M4N 3M6, phone 416/487-6724, schuhhorn@sympatico.ca;

or

Dr. Basil D. Kingstone, Dept. of French, Univ. of Windsor, ON N9B 3P4, fax (519)971-3648, bkingst@uwindsor.ca

Name: _____

Address: _____

Topic proposed (the note "Title to follow" will receive low priority): _____

Autobiographical note: _____

N.B.: Papers should be 20 minutes long, or 8 pages of double-spaced typing. You are asked to keep to this so as to leave time for discussion. If your paper is longer, please work out ahead of time which parts to omit. Thank you!

INVITATION DE COMMUNICATIONS, 2008

Le congrès annuel de l'ACAEN se tiendra à l'University of British Columbia à Vancouver, les samedi et dimanche 31 mai et 1er juin 2008. Nous nous réunissons comme avant dans le cadre du Congrès des sciences humaines et sociales. Le congrès a annoncé comme thème "Penser sans frontières." Nous ne proposons pour notre réunion aucun thème spécial; nous vous invitons donc à nous proposer des communications sur tous les aspects des études néerlandaises.

Si vous voulez présenter une communication à notre congrès, veuillez envoyer la présente formule, au plus tard le 1er mars 2008, et un résumé, au plus tard le 1er avril 2008, à l'un ou l'autre de:

Dr. Michiel Horn Glendon College, York University, 2275 Bayview Avenue, Toronto, ON, M4N 3M6, tél: (416)487-6724 schuhorn@sympatico.ca

ou:

Dr. Basil D. Kingstone, Dept. of French , Univ. of Windsor, Windsor, ON N9B 3P4, fax (519)971-3648, bkingst@uwindsor.ca

Nom : _____

Adresse : _____

Titre proposé (la mention "Sujet à suivre" aura une priorité moindre) : _____

Note autobiographique : _____

Note : Les communications ne doivent pas durer plus de vingt minutes, soit 8 pages dactylographiées à double interligne. Vous voudrez bien respecter cette limite scrupuleusement, afin de permettre la discussion de votre communication. Si elle est plus longue, vous déciderez par avance quelles parties il faut omettre. Merci de votre coopération!

**NOMINATIONS FOR THE EXECUTIVE OF CAANS,
2008 – 2009**

In 2008 two positions will need to be filled, namely that of President and that of Vice-President.

I wish to nominate: _____
(Please print)

Address: _____

for the position of: _____

Date: _____

Signature of Nominee: _____

Signature of Nominator: _____

Please return this nomination form by April 1, 2008, to:
Basil D. Kingstone, Dept. of French, University of Windsor, Windsor, ON N9B 3P4, fax
519/971-3648.

**CANDIDATURES À L'EXÉCUTIF DE L'ACAEN,
2008-2009**

Deux postes seront à remplir en 2008, à savoir, la Présidence et la Vice-Présidence.

Je soussign(é) propose : _____
(en caractères d'imprimerie s.v.p.)

Adresse _____

au poste de: _____

Date: _____

Signature du/de la candidat(e) _____

Signature du/de la nominateur/trice _____

Veillez envoyer cette formule au plus tard le 1er avril 2008, à l'adresse suivante :
Prof. Basil D. Kingstone, Dept. of French, University of Windsor ,Windsor, ON N9B
3P4, fax (519)971-3648.

NEWS FROM CHAPTERS VANCOUVER

Karel Bostoen gaf een interessante en kleurrijke lezing over Broer Cornelis en de Geuzen. Hij stuurde ons de volgende samenvatting.

Broer Cornelis en de geuzen, of Reformatie en Contrareformatie in Vlaanderen.

De zestiende eeuw was de eeuw van de Reformatie. De kampioenen van de Reformatie in de Nederlanden kennen we: Marnix van St. Aldegonde en alle martelaren zoals ze door Tilman van Braght zijn beschreven. De kampioenen van de Contrareformatie (de rooms-katholieke hervormingsbeweging die uit het Concilie van Trente is voortgekomen) kennen we meestal minder goed. Een prominent vertegenwoordiger van deze laatste categorie was de franciscaan Cornelis Adriaensz. Brouwer (1521-1581) die afkomstig was uit Dordrecht. Op tal van 16de en 17de-eeuwse prenten en schilderijen is hij afgebeeld als een van de 'influisteraars' van de hertog van Alva. Hij is diverse keren tot overste (gardiaan) gekozen van het minderbroedersklooster te Brugge en daarnaast trad hij op als gevreesd inquisiteur, maar in zijn eigen tijd werd hij toch vooral gewaardeerd als predikant. Hij moet een fabelachtig goed spreker zijn geweest, die vaak tot tweemaal per dag preekte en naar wiens sermoenen men van heinde en verre kwam luisteren waarbij men menigmaal moest vechten om een plaatsje in de kerk. Toen waren de mensen dol op hem omdat hij zo 'heerlijk' kon fulmineren tegen de tolerante, erasmiaanse overheid van Brugge en al die lauwe katholieken die in zijn ogen de 'ketter' te veel ruimte gaven.

Dat de man vele vijanden zou krijgen, kon natuurlijk niet uitblijven! Belangrijke tegenstanders waren onder meer Gillis Wyts, de Brugse pensionaris (de hoogste, juridisch geschoolde ambtenaar ter plekke), en de boekdrukker en schilder Hendrik Goltzius. Ze beschouwden Cornelis Brouwer OFM als een volksopruier en hadden het liefst hem zo spoedig mogelijk de mond gesnoerd. Voor hen was het een godsgeschenk dat in het najaar van 1566 een schandaal rond de minderbroeder losbarstte. Hij zou namelijk een geheim genootschap hebben opgericht van vrouwen en jonge meisjes die hadden gezworen om bij niemand anders te biechten dan bij hem. In de biecht besteedde hij vooral aandacht aan hun seksuele aanvechtingen. Als boete moesten ze zich voor hem uitkleden, waarna hij de berouwvolle zondaressen een lichte geseling op het blote achterwerk toediende. Een tweede schandaal dat in 1578 losbarstte, bracht aan zijn reputatie zo mogelijk nog meer schade toe. Toen bleek dat oudere monniken in zijn klooster zich jarenlang seksueel hadden vergrepen aan novicen. Deze laatsten hadden zich weliswaar daarover beklagd bij hun oversten (met name bij Cornelis Brouwer), maar bij hen geen gehoor gekregen. In 1578 namen de calvinisten de macht over in Brugge en na een proces werden drie monniken in het openbaar verbrand en de betrokken novicen werden gezeseld en uit de stad verbannen.

In 1569 hebben de vijanden van Cornelis Brouwer het eerste deel van een meesterlijke prozasatire gepubliceerd vanuit Norwich (Engeland) waarin het schandaal rond het vrome vrouwelijke genootschap uitvoerig uit de doeken werd gedaan. Daarbij stond vooral de

‘secrete penitentie’ (= de geheime boetepraktijk) centraal. Het boek begint met een korte biografie van Broer Cornelis Adriaensz. van Dordrecht, de hoofdfiguur, wiens geestelijke verdorvenheid aan de hand van twee *casus*: het jonge meisje Calleken en de vrome Betken Maes wordt gedemonstreerd. Dit schandaalgedeelte wordt gevolgd door absurde en komische fragmenten uit de preken van deze Broer Cornelis waarin hij zich verbaal volledig laat gaan tegen de kettters en slappe overheidsdienaren. Door middel van vileine kanttekeningen laten de satirische auteurs weinig heel van het soort katholicisme dat de minderbroeder uitdraagt.

Het boek is een geweldig succes geweest. Het is gevolgd door een tweede deel met absurde preekfragmenten dat in 1578 in Antwerpen of Leiden is verschenen bij Silvius. Maar liefst vijftien drukken hebben beide delen daarna gekend. Een Duitse vertaling verscheen in 1614 en bepaalde onderdelen zijn ook in het Engels vertaald. Er is geen Nederlands auteur van faam en naam tot ver in de achttiende eeuw of die heeft dit boek gelezen of citeert daaruit. Pas in de negentiende eeuw zou deze satire met opzet ‘vergeten’ worden. Pas de laatste decennia is een herwaardering tot stand gekomen, waarbij men vooral oog krijgt voor deze tekst als bron van de toenmalige spreektaal.

Om verder te lezen:

De originele tekst van het eerste deel staat in transcriptie op het Internet, zie:

<http://www.dbnl.org/tekst/his002broe01/>

- ‘Reformation, Counter-Reformation and literary propaganda in the Low Countries in the sixteenth-century: the case of Brother Cornelis’. In: *The Education of a Christian Society, Humanism and the Reformation in Britain and the Netherlands*. Papers delivered to the Thirteenth Anglo-Dutch Historical Conference, 1997. (eds.) N. Scott Amos, Andrew Pettegree, Henk van Nierop. Aldershot (etc.), 1999, p. 164-192.

- ‘Broer Cornelis en zijn historie: een politieke satire.’ In: *Literatuur* 1 (1984), p. 254-261.

Ook volledig via Internet toegankelijk: <http://www.dbnl.org/tekst/bost002broe01/>

Op 11 oktober j.l. sprak voor ons **Professor Peter Hoppenbrouwers**. Vanwege de lengte van het verslag, dat hij ons stuurde [over de vraag of al in de middeleeuwen een Nederlandse identiteit bestond], zenden wij het als een “attachment”. Zeker de moeite waard om te lezen. Veel dank aan Peter voor zijn dynamiese en gedetailleerde voordracht. [I will be happy to send a copy to anyone who would like to read it. – Ed].

Op 8 november j.l. hield **Andrea Stultiens** een voordracht over haar fotografische projecten, o.a. de Pitt Polder en de Nederlandse Kerk- en Polderdorpen.

Hier volgt haar verslag:

Mijn verhaal begint enkele jaren nadat ik op de kunstakademie fotografie ben gaan studeren. Een jaar of zes eerder vertrok ik uit het Limburgse dorp waar ik opgroeide. Ik besloot dat mijn haat-liefde relatie met deze plek aanleiding was hier een fotoserie te aan maken.

Een docente raadde me aan om met de mensen in het dorp te gaan praten. Ze bleek hiermee een manier van werken aan te boren die nog steeds veel vruchten afwerpt. Ik

verdiep me graag in een onderwerp. Praat erover, verzamel alles wat ermee te maken heeft. De serie over St. Odilienberg die zo ontstond was onderdeel van mijn afstuderen aan de Utrechtse kunstakademie.

Enkele jaren later, tijdens mijn Masters studie aan academie St. Joost in Breda maakte ik in opdracht van de provincie Noord-Holland een fotoserie over het dorp Kreileroord in de Wieringermeerpolder. Een inwoner van het dorp waarmee ik bevriend was geraakt liet me een stapel foto's zien die me mijn plek wezen. Het waren schiettent foto's gemaakt tijdens kermissen in de regio over een periode van enkele jaren. Meteen besepte ik dat deze foto's veel meer over het leven van veel mensen in dit dorp laten zien dan ik zou kunnen, met mijn maandelijkse bezoekjes. Hierop besloot ik mijn eigen foto's aan te vullen met bestaand beeldmateriaal, waar dat het verhaal dat verteld wordt ten goede komt.

De twee series over de dorpen, die zo verschillend zijn als maar mogelijk is in een klein land als Nederland kregen hun uiteindelijke vorm in een boekentweeluit. Naast hele verhalende documentaire project als deze maak ik ook werk dat gaat over de functie die fotografie heeft in ons leven. Hiermee hoop ik mensen na te laten denken over hoe ze hun herinneringen vormgeven. Als voorbeeld van deze kant van mijn werk laat ik tijdens de lezing een selectie zien uit het boek 'In almost every picture'. In dit boek staan de foto's van een auto die gemaakt werden door een taxichauffeur tijdens vakantie reizen die hij maakte in de jaren 70 met steeds dezelfde pasagier. Mijn werk bestaat hier uit het ontdekken en redigeren van gevonden materiaal. De serie foto's roept veel vragen op (wie is de passagier, waarom werden de foto's gemaakt...) en is tegelijkertijd heel herkenbaar voor iedereen die vakantiefoto's maakt.

Deze voorbeelden leidden tot het belangrijkste onderdeel van de lezing, het project dat ik deed over de Pitt Polder. De Pitt Polder is een klein gebied bij Pitt Lake, in de gemeente Pitt Meadows. Na verschillende pogingen dit land, dat jaarlijk onderliep door het steigende water niveau in de Pitt River, bruikbaar te maken voor boeren, werd het door Nederlanders in gebruik genomen. Met voor 50% Nederlands investeringsgeld werd de grond gekocht, de dijk verhoogt en werden zwaardere pompen in gebruik genomen (geleverd door Stork). In de loop van een jaar of veertig boerden verschillende Nederlandse immigranten in de dairy farms die ze leasden van de Pitt Polder Company. In 1956, toen de bouw van de buitendijk in volle gang was, werd de polder bezocht door de Nederlandse fotograaf Frits Gerritsen. Hij maakte een serie foto's die in de Revu gepubliceerd zou worden. Bert Verhoeff, fotograaf en curator van het fotofestival in Naarden, kende mijn boeken en vroeg me of ik zin had om een follow-up te maken n.a.v. Frits' werk. En daar had ik wel oren naar. Ik was veel bezig met kijken naar hoe 'het Nederlandse' eruit ziet, en dacht dat deze groep landgenoten aan de andere kant van de wereld, levend in iets oer Hollands als een polder daar misschien een interessant licht op konden werpen. Ik bezocht de polder, waar ik zo goed mogelijk Frits' foto's her-fotografeerde. Om ook te laten zien waaruit Frits zijn uitsnede koos maakte ik panorama's waarbij ik grotere delen van het landschap laat zien. Daarnaast bezocht ik voormalige inwoners van de polder (hij werd verkocht in 1989, tegenwoordig woont er niemand meer permanent), en ging met hen op zoek naar foto's die zij bewaard hadden en waarin zichtbaar werd hoe de transitie van Nederlanders naar Canadezen door hen werd vormgegeven. Dit alles leverde het boek en de tentoonstelling 'Low Land - High Hills' op. De tentoonstelling is tot 12 januari 2008 te zien in de art gallery van het Evergreen

Cultural Centre in Coquitlam, waar ook het boek te koop is. Meer informatie over mijn werk is te vinden op www.andreastultiens.nl

Op 13 december j.l.hield ons medelid **Dr. Garrett Polman** een voordracht over De verenigde Oostindische Compagnie en Japan. Hier volgt zijn verslag:

Van 1638 tot 1854 voerde Japan een volkomen isolatie politiek tegenover het buitenland. Behalve wat handel met China, Korea en de VOC was alle contact met buitenlanders verboden. Buitenlandse invloeden zoals de christelijke godsdienst en Europese wetenschap waren niet gewensd en de Spanjaarden en Portugezen moesten Japan verlaten. Het handelskantoor van de VOC op het eilandje Deshima in Nagasaki was twee eeuwen lang het enigste kontaktpunt tussen Japan en Europa. De VOC handel was in de 17de eeuw profitabel maar in de 18de eeuw niet.

Het leven op Deshima was erg beperkt. Je moest op het eilandje blijven en je gezin moest je achterlaten. Het handelskantoor was door de Japanse regering zeer gelimiteerd betreffende (1) persoonlijke kontakten met Japanezers, (2) taal (tot laat in de 17de eeuw werd in het handelskantoor tussen de Hollanders and Japanezers Portugees gebruikt), (3) zeer beperkte invoerregels voor boeken, en (4) het feit dat de Nederlanders maar een of een paar jaren mochten blijven. Maar de Nederlandse aanwezigheid in Japan en periodieke reizen van het VOC personeel naar Tokyo leidde in de 18de eeuw in Japan tot interesse in Europese wetenschappen, vooral geneeskunde. Na 1780 waren er scholen waar men Nederlands leerde en Europese wetenschappen studeerde. Maar de modernisatie van Japan na 1854 betekende het einde van de beperkte maar toch wel unieke Nederlandse invloed.

Het handelskantoor in Deshima was ook de enige mogelijkheid voor Europeanen om de Japanse cultuur en haar flora en fauna te onderzoeken. Met name drie natuur- en geneeskundige hebben in Deshima baanbrekend onderzoek gedaan en hebben na hun terugkomst in Europa hun onderzoek in boeken uitgegeven. De natuurkundige verzameling van Engelbert Kaempfer (1651-1716) werd de fundering van het nieuwe British Museum in London. De verzameling van 35,000 planten en insekten van Carl Thunberg (1743-1828) die onder de beroemde Linnaeus gestudeerd had werd de basis van het nieuwe natuurkundige museum van de universiteit van Uppsala. Ten derde werd de uitgebreide verzameling van Japanse voorwerpen en planten van Philipp von Siebold (1796-1866) het begin van het museum voor volkenkunde in Leiden. Von Siebold heeft in Japan ook veel invloed op geneeskunde gehad.

Saskia Stomps, secretaresse.

AANS

We have received their newsletter no. 68 (November 2007). From now on it will only be e-mailed. AANS is in the process of establishing a web site, www.netherlandicstudies.org

The 14th ICNS conference will be held at the University of North Carolina at Chapel Hill on June 6 – 7, preceded by a workshop for teachers of Dutch on the 5th. The main topic is “Dutch Studies in a globalized world,” but papers on all aspects of “Dutch and Flemish society, history and culture” are welcome. Proposals of not more than 350 words should be submitted by January 15 to jdewulf@berkeley.edu, ooste003@tc.umn.edu or dan_thornton@unc.edu. The usual summer courses are also announced for 2008: the Nederlandse Taalunie courses at Zeist (info@taalunie.org), Hasselt and Ghent (both at dirk.lapeirre@ond.vlaanderen.be).

The newsletter also offers a book review of the recently republished *Nieuwe Nederduytsche Spraek-konst*, the 18th century grammar book by Jan des Roches. The reviewer’s description of the chapter topics suggests how little the presentation of grammar has changed since then.

AADAS NEWS

Vol. 8 no. 1 (Fall 2007) contains an essay on recent publications in Dutch-American history by Michael Douma, who is a doctoral student of AADAS’s new president Suzanne Sinke. No less than sixteen works on the subject have appeared in the last two years; he describes four of them.

The newsletter also gives an account of the highly successful AADAS conference held at Hope College (Holland, Michigan) in June, and of one of the activities outside the lecture hall, a bus tour of the old Dutch settlements of the region (De Kolonie).

Two things are announced. A conference will be held on “The Dutch-American experience in Wisconsin, 1835 to the present” – details from mrisseeuw@yahoo.com. And a *Handbook of 400 Years of Dutch-American Relations 1609-2009*, with contributions by 80 scholars, will be published in 2009 by Boom Publishers in Amsterdam and SUNY Press in Albany.

FROM THE JOURNALS SEPTENTRION

Le 17 septembre 2007, *Ons Erfdeel* (le frère néerlandais de *Septentrion*) a tenu un colloque sur le multilinguisme en Europe, ses bienfaits et ses dangers. À l’occasion de ce colloque, un livre a paru intitulé *Debout dans Babel*, où seize écrivains parlent de leur langue (qui n’est pas forcément celle dans laquelle ils écrivent). Et pour marquer la sortie du livre, le numéro 36,3 de *Septentrion* nous offre deux articles sur « l’aventure des langues hors de leur pays d’origine. » Abdelkader Benali parle du berbère (langue que les Berbères nomment tamazight). Les immigrants éprouvent actuellement une grande nostalgie pour cette langue, mais, malgré les efforts de jeunes qui traduisent des textes néerlandais vers le berbère et les lancent sur internet, elle va certainement mourir aux

Pays-Bas dans une ou deux générations. Cynthia McLeod nous décrit une situation contraire, celle du néerlandais au Surinam. L'enseignement y est fait uniquement dans cette langue, qui est donc la langue publique, et les treize autres langues qu'on y parle vivent en bonne intelligence, chacune dans sa communauté privée.

Côté littérature, on nous présente un auteur qui a révélé un talent considérable dans les dix ans passés - donc à partir de sa quarantaine: Arthur Japin. Ses deux plus grands romans sont historiques; l'un met en scène deux princes Ashanti (aujourd'hui c'est le Ghana) qui visitent les Pays-Bas aux années 1830, l'autre présente une fille de quatorze ans qui devient un des grands amours de Casanova. Dans toutes ses oeuvres, les personnages apprennent que la réalité ne tient pas compte de la nature individuelle, que celle-ci soit passionnée ou rationaliste. On nous offre des extraits traduits des deux romans, qui ont un style analytique dix-huitième siècle. Suit un long extrait du roman *Le Restant* d'Yves Petry, inédit en français; c'est le monologue d'un homme de notre temps, un scientifique dévoué à son travail mais socialement inepte par suite d'une enfance brutale, qu'il évoque ici.

Tous les arts sont au rendez-vous dans ce numéro. Le compositeur Louis Andriessen a fait parler de lui aux années 60 en mariant toutes les musiques : classique, jazz, pop... Il crée toujours des compositions innovatrices, mais plus délicates. Nous n'avons pas besoin de présenter le directeur d'opéra Gérard Mortier, dont un article trace la carrière un peu difficile à l'Opéra de Paris; il a dû attendre que le public qui y va, plus conservateur que celui qui va au théâtre, le rattrape. David Claerhout a créé un art qui est à la fois la photographie et le cinéma, où un mouvement minime s'introduit dans une photo, ou bien la même scène se répète plusieurs fois contre un arrière-plan dont l'éclairage change très lentement. Dans le domaine d'un dernier art : la taille des diamants, la nouvelle n'est hélas pas très bonne : les petits artisans à Anvers sont frappés par la concurrence internationale, seuls les diamantaires très riches prospèrent.

Le n° 4 de 2007 nous présente l'organisme CODART (Curators of Dutch Art), qui s'est réuni récemment à Paris et a ensuite fait le tour de quelques musées du nord de la France qui ont des collections d'art néerlandais (au sens historique). De telles visites mènent toujours à des échanges et suggèrent des thèmes d'expositions conjointes futures. Suivent des oeuvres de neuf photographes néerlandais et flamands contemporains. C'est vers le monde qu'ils captent que se tourne, lentement, le poète Mark Boog. Dans ses premiers recueils, sa conception du monde comme dénué de sens fait qu'il en reste détaché, il « discourt sur le monde sans en faire partie. » Seul son dernier recueil contient des images qui vivent de leur propre vie.

Septentrion a pris l'habitude d'indiquer par des sortes de crochets, dans la table des matières, les articles apparentés. Sont marqués ainsi, dans le présent numéro, trois articles reliés par le thème de la mort. Ils ont en fait des sujets variés. Le premier offre une distinction entre la mélancolie, qui ne fait que regretter le passé et ne crée rien, et la nostalgie, où nous pouvons « regretter » un monde que nous n'avons jamais connu – la vie monastique au XIIe siècle, disons – et le recréer pour pouvoir y aller nous rafraîchir. La deuxième article décrit quelques enterrements aux Pays-Bas qui n'ont rien de

traditionnel : défilés genre « Gay Pride » vus à la télévision par des millions de gens, monument funéraire en polyester mauve... Le troisième article revient à la littérature et reprend l'idée de Barthes qu'un auteur doit être mort pour être classique : nous le lisons pour voir ce que lui et son époque ont à nous dire.

Deux auteurs nous sont présentés dans ce numéro. Si Joseph Pearce a un nom anglais, c'est parce que son père, un juif polonais, a changé de nom au moment d'émigrer en Angleterre en 1938. Les romans de Joseph sont de vastes fresques des péripéties de sa famille pendant l'horrible XXe siècle. L'autre auteur, J.M.A. Biesheuvel, a reçu cette année le prix P.C. Hooft. Sa nouvelle qu'on lit ici en traduction, *Brommer op de zee*, est un de ses récits typiques, où réalité et fantaisie se mêlent : il s'agit en effet d'un vélomoteur qui parcourt le monde sur la mer. Et n'oublions pas la série d'articles sur L'institut néerlandais à Paris, qui rappelle ici l'époque où il est devenu un grand lieu de rencontres et de débats entre écrivains, journalistes et intellectuels néerlandais et français.

*

*

**CANADIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC
STUDIES (CAANS)
2008 SUBSCRIPTION FORM**

Please note that membership is for the calendar year.

Members of CAANS pay for two things at once: fifteen dollars for the Canadian Journal of Netherlandic Studies and fifteen dollars for their membership fee, which includes the Newsletter and which is a charitable donation; total thirty dollars. Seniors pay ten dollars for membership and fifteen dollars for the Journal; for a total of twenty-five dollars. Students pay five dollars for membership and fifteen for the Journal, for a total of twenty dollars.

Local chapters may assess an additional fee. If you are joining a local chapter, you can mail this form with your cheque or money order to that chapter along with their local fee, or pay them separately. Chapters and contacts are listed on page 2 under "Officers". If you are not joining a local chapter, please mail your cheque or money order to the Treasurer of CAANS,

Mr. Paul de Laat,
613 Huycks Point Road,
Wellington, ON K0K 3L0.

We now distribute the Newsletter by e-mail whenever possible, so please be sure to give your e-mail address below. We will not share it with anyone!

Name: _____

Mailing Address: _____

Telephone: _____ (Home)

_____ (work)

Fax: _____

E-mail: _____

Profession: _____

(If academic, please specify discipline)

This is a membership renewal for 2008

This is a new membership

**ASSOCIATION CANADIENNE POUR L'AVANCEMENT
DES ÉTUDES NÉERLANDAISES (ACAEN)
BULLETIN D'ADHÉSION 2008**

Veillez noter: on devient membre pour une année civile.

Les membres de l'ACAEN paient deux choses à la fois: quinze dollars pour s'abonner à la Revue canadienne d'études néerlandaises, et quinze dollars comme cotisation, qui inclut le Bulletin et qui compte comme donation charitable; donc trente dollars au total. Les personnes du troisième âge paient dix dollars pour la cotisation et quinze dollars pour la Revue, donc vingt-cinq dollars au total. Les étudiants paient cinq dollars pour la cotisation et quinze dollars pour la Revue, donc vingt dollars au total.

Pour ce qui est des sections locales, la liste des personnes à contacter se trouve à la page 2 sous la rubrique "Membres du Bureau". Si vous devenez membre d'une section locale également, vous pouvez lui envoyer les deux cotisations à la fois, ou bien payer séparément. Sinon, vous enverrez un chèque ou mandat à

M.Paul de Laat, Trésorier de l'ACAEN,
613 Huycks Point Road,
Wellington, ON K0K 3L0.

Nous distribuons ce Bulletin par e-mail (courriel) autant que possible. Donnez-nous donc s.v.p. votre adresse e-mail ci-dessous. Elle restera confidentielle!

Nom: _____

Adresse pour correspondance : _____

Téléphone : _____ (domicile)

_____ (travail)

Courriel (e-mail): _____

Profession: _____

(Les universitaires voudront bien préciser leur discipline)

Je désire renouveler Mon adhésion pour 2008.

Je désire devenir membre.